

Informatieblad voor Nederlandse gevangenen in het buitenland

WOTS

Straf uitzitten in Nederland?

De Nederlandse overheid vindt het belangrijk dat mensen na hun gevangenisstraf goed terugkeren in de maatschappij. Dan is de kans kleiner dat ze opnieuw in de fout gaan. Maar als je in het buitenland vastzit, is goed terugkeren in de maatschappij veel moeilijker.

Daarom is het mogelijk gevangenisstraf uit te zitten in Nederland. Dat heet strafoverdracht. Er zijn twee wetten voor strafoverdracht: WETS (binnen de Europese Unie) en WOTS (buiten de Europese Unie).

Dit informatieblad gaat over de WOTS.

Strafoverdracht met de WOTS, hoe is dat geregeld?

WOTS betekent: *Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen*. Door de WOTS is het mogelijk buitenlandse gevangenisstraf uit te zitten in Nederland.

Welke landen?

De WOTS geldt in:

1. landen **buiten Europa** die het Verdrag Overbrenging Gevonniste Personen hebben getekend (dat zijn er meer dan 60);
2. andere landen **buiten Europa** waar Nederland een apart WOTS-verdrag mee heeft;

3. landen in de **Europese Unie (EU)** die de nieuwe Europese regels nog niet hebben omgezet in een eigen, nationale wet.

Op www.dji.nl staat een overzicht van WOTS- en WETS-landen (homepage -> Direct naar -> Strafoverdracht).

Geen verdrag? Dan geen strafoverdracht

Heeft Nederland geen verdrag met het land waar u veroordeeld bent? Dan kan de strafoverdracht niet doorgaan.

IOS

Strafoverdracht valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie. De afdeling *Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS)* voert de wetten voor strafoverdracht uit namens de minister. IOS hoort bij de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) in Den Haag.

Voorwaarden voor de WOTS

Iemand komt niet zomaar in aanmerking voor strafoverdracht met de WOTS. Er gelden voorwaarden. U en het land waar u bent veroordeeld, moeten aan alle zeven voorwaarden voldoen. Anders komt u niet in aanmerking voor strafoverdracht met de WOTS.

Dit zijn de voorwaarden voor de WOTS:

1 Binding met Nederland

U moet voldoende ‘binding’ met Nederland hebben. Dat betekent: u bent Nederlander, u woont en werkt of studeert in Nederland en u heeft familie hier. IOS controleert dit. Bijvoorbeeld door te kijken of u een Nederlands paspoort heeft en of u staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie (GBA). IOS kan in het GBA ook informatie opvragen over uw partner, kinderen of ouders. Als niet duidelijk is of u voldoende binding heeft met Nederland, stuurt IOS u een brief met een vragenlijst om in te vullen. Of IOS vraagt de reclassering te onderzoeken of u binding heeft met Nederland. Dit onderzoek duurt ongeveer zes weken. Het gebeurt alleen als u bekend bent bij Bureau Buitenland van de reclassering en als u geen bezwaar heeft tegen het onderzoek.

Verblijfsvergunning

Bent u geen Nederlander, maar heeft u wel een verblijfsvergunning voor Nederland? Ook dan kunt u in aanmerking komen voor strafoverdracht. Maar dan moet u wel in Nederland wonen en werken en hier ook familie hebben. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) kan uw verblijfsvergunning intrekken omdat u in het buitenland veroordeeld bent. De IND kijkt naar uw situatie, hoe lang u al in Nederland woont en hoe hoog uw straf is. Is de IND inderdaad van plan (‘voornemens’) uw verblijfsvergunning in te trekken? Dan besluit de minister van Veiligheid en Justitie dat de strafoverdracht niet doorgaat. Want dan is er geen ‘resocialisatiebelang’ in Nederland.

2 Richtlijn: nog voldoende straf

Het doel van strafoverdracht is dat we u kunnen helpen bij een goede terugkeer naar de maatschappij. Daar is tijd voor nodig. Daarom moet er nog voldoende straf over zijn op het moment dat u in Nederland aankomt.

Belangrijk: deze regel kan ervoor zorgen dat de strafoverdracht niet doorgaat. Meer informatie hierover staat in het informatieblad *Procedure bij internationale strafoverdracht naar Nederland met de WOTS*.

3 Rechtszaak is klaar

Uw strafprocedure (de rechtszaak en de uitspraak) is afgerond. U kunt ook niet meer in hoger beroep gaan.

4 Gevangenisstraf

U bent veroordeeld tot een gevangenisstraf of vrijheidsbenemende maatregel.

5 Ook in Nederland strafbaar

U bent veroordeeld voor iets wat in Nederland ook strafbaar is.

6 Beide landen akkoord

Het land waar u veroordeeld bent én Nederland zijn allebei akkoord met de strafoverdracht. Het land van veroordeling is niet verplicht de straf over te dragen. En Nederland is niet in alle gevallen verplicht de straf over te nemen (behalve bij terugkeergarantie, zie verderop).

7 Zelf verzoek indienen

U moet zelf vragen om strafoverdracht naar Nederland. Dat moet meestal bij de directie van de gevangenis, soms bij een andere autoriteit. U kunt ook uw advocaat vragen u hiermee te helpen. In de aanvraag moet u ook uw handtekening zetten. Zo weet Nederland dat u het eens bent met de strafoverdracht.

Strafoverdracht een recht of een plicht?

U heeft niet automatisch recht op strafoverdracht. Maar u moet het er wel mee eens zijn, *behalve* als u ongewenst bent verklaard in het land van veroordeling én als het andere land het Aanvullend Protocol (bij verdrag strafoverdracht) heeft getekend. Het land waar u bent veroordeeld kan ook besluiten niet mee te werken aan strafoverdracht. Bijvoorbeeld omdat er nog een onderzoek naar u loopt, of omdat u een zeer ernstig misdrijf heeft gepleegd.

Wat verder belangrijk is bij de WOTS

Wat gebeurt er met uw straf?

Bij strafoverdracht met de WOTS zijn er twee mogelijkheden: *omzetting* of *voortzetting* van de straf.

Omzetting van de straf

Omzetting betekent dat Nederland uw straf aanpast aan de straf die u in Nederland zou hebben gekregen. De Nederlandse officier van justitie bepaalt de strafeis en de rechter beslist uiteindelijk welke straf u krijgt.

Voorbeeld omzetting

M. heeft in Panama zes jaar en vier maanden gevangenisstraf gekregen voor het smokkelen van cocaïne. In Nederland zou de straf drie jaar zijn geweest. Als de strafoverdracht met de WOTS doorgaat, moet M. in Nederland ook voor de rechter komen. Die rechter kan dan de strafeis van drie jaar overnemen. M. en Panama moeten daarvoor wel voldoen aan de zeven voorwaarden voor WOTS.

Voortzetting van de straf

Voortzetting van de straf betekent: de straf die u in het buitenland kreeg, blijft in Nederland hetzelfde.

Twee uitzonderingen

De regel van voortzetting van de straf geldt niet in alle gevallen. Er zijn twee uitzonderingen:

- 1) als uw straf *hoger is dan de maximumstraf* die in Nederland geldt voor het misdrijf waarvoor u bent veroordeeld. Geldt dit voor u? Dan wordt uw straf aangepast naar de Nederlandse maximumstraf.

Voorbeeld maximumstraf

X. is in Zweden veroordeeld tot vijftien jaar gevangenisstraf omdat hij 2800 gram heroïne in zijn koffer had. In Nederland is de maximumstraf hiervoor twaalf jaar. Komt X. naar Nederland voor strafoverdracht, dan wordt de straf niet hoger dan twaalf jaar. X. moet dan wel aan alle zeven voorwaarden voor de strafoverdracht voldoen.

- 2) als er een *terugkeergarantie* is. Terugkeergarantie is een afspraak tussen Nederland en het land waar u vastzit, nadat u bent overgeleverd. De afspraak betekent dat beide landen meewerken aan strafoverdracht. Bij terugkeergarantie wordt uw straf omgezet. Dus uw straf wordt veranderd in de straf die u in Nederland zou hebben gekregen. De rechter in Nederland bepaalt de nieuwe straf.

Voorbeeld terugkeergarantie

P. is in Nederland opgepakt op verzoek van Frankrijk. Want P. heeft in Frankrijk een misdrijf gepleegd. Er is nog geen strafzaak geweest voor dat misdrijf. Nederland kan dan met Frankrijk afspreken: wij leveren P. aan Frankrijk over, en we spreken terugkeergarantie af. De rechtszaak van P. is dan in Frankrijk. Maar voor het uitzitten van zijn straf komt P. terug naar Nederland. Na P.'s veroordeling werken Nederland en Frankrijk allebei mee aan de strafoverdracht.

Wanneer omzetting en wanneer voortzetting?

Dat is per land verschillend. Bij strafoverdracht tussen landen van de Europese Unie wordt de straf altijd voortgezet.

V.i.-regeling

V.i. betekent *voorwaardelijke invrijheidsstelling*. Een gevangene kan eerder worden vrijgelaten. Dat mag alleen op voorwaarde dat hij of zij tijdens de proeftijd niet opnieuw een misdrijf pleegt. Soms zijn er nog andere voorwaarden. Zoals het verplicht volgen van een behandeling of toezicht door de reclassering. De regels voor v.i. verschillen per land. Als Nederland een buitenlandse straf overneemt, geldt altijd de Nederlandse v.i.-regeling. Dat betekent dat een gevangene voorwaardelijk vrijkomt als hij of zij twee derde van de straf heeft uitgezeten. (De gevangene moet ook aan de andere WOTS-voorwaarden voldoen.)

Hoe gaat v.i. bij de WOTS?

Bij strafoverdracht met de WOTS geldt de Nederlandse v.i.-regeling. Maar Nederland kan wel de buitenlandse v.i.-datum overnemen. Dit kan alleen als:

- 1) deze datum gunstiger is voor de gevangene (dus eerder) *én*
- 2) als de datum zeker is *én*
- 3) als het land waar de gevangene vastzit het ermee eens dat Nederland de buitenlandse v.i.-datum toepast *én*
- 4) als Nederland het WOTS-verzoek heeft ontvangen na 1 november 2012.

Bij verandering van de v.i.-datum blijft de totale straf even lang. Ook blijft de Nederlandse v.i.-regeling van toepassing.

Voorbeeld v.i.-regeling

G. kreeg in Engeland zes jaar cel voor drugsmokkel. Blijft G. in Engeland vastzitten? Dan komt hij na drie jaar voorwaardelijk vrij (namelijk na de helft van zes jaar). Zijn proeftijd is ook drie jaar. En wat gebeurt er als de v.i.-datum van G. wordt aangepast aan de Nederlandse regels? Dan komt G. voorwaardelijk vrij na vier jaar (namelijk op twee derde van de hele straf van zes jaar).

Dit betekent dat voor G. de Engelse regels gunstiger zijn dan de Nederlandse. Daarom neemt Nederland in dit geval de v.i.-datum van Engeland over. Voor G. betekent dit: voorwaardelijk vrij na drie jaar, met een proeftijd van drie jaar. De totale straf blijft zes jaar.

Hoe lang duurt het aanvragen van strafoverdracht in de WOTS?

De procedure duurt ongeveer tussen de zes en twintig maanden. In het informatieblad Procedure bij internationale strafoverdracht naar Nederland met de WOTS staat hoe de procedure gaat.

Meer informatie

Wilt u meer weten over WOTS of een ander onderwerp dat hiermee te maken heeft? Dit kunt u doen:

1 contact opnemen met IOS:

-> bel de Informatielijn WETS WOTS: 08807 25 963

Vanuit het buitenland: 00 31 8807 25 963

Geopend maandag tot en met vrijdag tussen 9.00 en 12.00

uur. Ook advocaten en familieleden die vragen hebben over strafoverdracht kunnen dit nummer bellen.

-> of schrijf naar: IOS, Postbus 30132, 2500 GC Den Haag.

2 kijken op www.dji.nl.

3 meer lezen in het informatieblad *Procedure internationale strafoverdracht naar Nederland met de WOTS - voor Nederlandse gevangenen in het buitenland*.

Colofon

Dit informatieblad is een publicatie van:

Dienst Justitiële Inrichtingen

Postbus 30132 | 2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend. DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, maart 2013